

Valvira

SOSIAALIHUOLLON AMMATTIHENKILÖIDEN VALVONTA

Sosiaalihuollon ammattihenkilölain toimeenpanon koulutus- ja
infotilaisuus

Helsinki 8.3.2016

Lakimies Riitta Husso, Valvira

Toimivalta ja vastuu (15 §)

1. Työntekijä
2. Työnantaja
3. Aluehallintovirasto omalla toimialueellaan
4. Valvira, kun asia on:
 - periaatteellisesti tärkeä ja laajakantoinen
 - joka saattaa edellyttää väliaikaisen turvaamistoimenpiteen tai
 - Valviralle säädetyin seuraamuksen antamista
 - kun aluehallintovirasto on esteellinen

Valvonnan perusta

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää...

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000, Asiakaslaki)

Ammattieettiset velvollisuudet (4.1 §)

Sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatillisen toiminnan päämääränä on

- sos. toimintakyvyn, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden edistäminen
- syrjäytymisen ehkäiseminen ja
- hyvinvoinnin lisääminen

Arki, arvot, elämä, etiikka (Talentia) Sosiaalialan ammattilaisen eettiset ohjeet:

http://www.talentia.fi/files/558/Etiikkaopas_2013_net.pdf

Ammattieettiset velvollisuudet (4.2§)

**Sosiaalihuollon ammattihenkilön
velvollisuutena on ammattitoiminnassaan
noudattaa mitä:**

- sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista sekä
- asiakastietojen käsittelystä on säädetty

Ammattipätevyyden ylläpitäminen ja osaamisen kehittäminen (5 ja 6 §)

Sosiaalihuollon ammattihenkilön velvollisuutena on:

- ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan
- perehtyä ammattitoimintaansa koskeviin säännöksiin ja määräyksiin
- työnantajan velvollisuus on luoda edellytykset perehdyttämiseksi ja täydennyskoulutukselle
- salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa tietoja valvontaviranomaisille

Tilapäinen toimiminen (12 §)

1. **Sosiaalityöntekijän** ammatissa voi tilapäisesti toimia enintään vuoden opiskelija, joka on suorittanut sosiaalityön aineopinnot ja *(siihen liittyvän)* käytännön harjoittelun.
2. **Sosionomin ja geronomin** ammatissa voi toimia ko ammattiin opiskeleva tai sos. alalle soveltuvan korkeakoulututkinnon suorittanut, jolla on riittävät edellytykset ammatissa toimimiseen

Tutkinnon soveltuvuuden ja riittävien edellytysten täyttymisen arvioi työnantaja.

Ammatillisen toimintakyvyn ja terveydentilan selvittäminen (19.1 §)

Jos on **perusteltua aihetta epäillä**, että ammattihenkilö on:

- sairauden
- päihteiden väärinkäytön
- heikentyneen toimintakyvyn tai
- muun vastaavan syyn vuoksi

kykenemätön toimimaan ammatissa

Valvira voi määrätä lääkärintarkastukseen tai sairaalatutkimuksiin.

Ammattitaidon selvittäminen (19.2 §)

Valvira voi velvoittaa ammattitaitojen tai –tietojen tutkimiseksi **työkokeiluun, työnäytteeseen tai kuulusteluun**, jos on perusteltua aihetta epäillä, että ammattihenkilön

- ammatinharjoittamistaidoissa tai
- ammattitiedoissa

on puutteita

Jos ammattihenkilö:

1. **laiminlyö** 4–6 § :ssä säädetyn velvollisuuden
 - ammattitoimintaa koskevan lainsäädännön noudattaminen
 - ammattipätevyyden ylläpitäminen ja osaamisen kehittäminen
 - tietojen antaminen valvontaviranomaiselle
2. **suorittaa tehtäviä**, joihin hänen koulutustaan tai ammattitaitoaan on pidettävä **selvästi** riittämättöminä
3. **toimii** ammattitoiminnassaan **muuten olennaisesti virheellisesti**

Seuraamukset (20.2 §)

1. Valvira voi antaa **tarkempia määräyksiä** ammattitoimintaa varten
2. **rajoittaa** laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai **poistaa** oikeuden määräajaksi tai toistaiseksi
3. **kieltää** nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä ammattinimikettä määräajaksi tai toistaiseksi.

Kohtien 2 ja 3 mukaisia seuraamuksia voidaan määrätä vain, mikäli virheellinen toiminta tai tehtävien laiminlyönti on luonteeltaan vakavaa.

Kirjallinen varoitus (25§)

Aluehallintovirastot tai Valvira voivat:

1. kiinnittää ammattihenkilön huomiota asianmukaiseen ammattitoimintaan
 2. kehottaa korjaamaan todetun puutteen tai epäkohdan
 3. antaa huomautuksen vastaisen varalle
- ei muutoksenhakuoikeutta

Valvira voi päättää 20 § :ssä mainitusta seuraamuksesta, jos ammattihenkilö on sairauden, päihteiden väärinkäytön, heikentyneen toimintakyvyn tai muun vastaavan syyn perusteella, taikka **perustellusti todetun** ammattitaidottomuuden vuoksi kykenemätön toimimaan ammatissa.

Ammattitoiminnassa tehty rikos (22 §)

Jos ammattihenkilö on tuomioistuimessa tuomittu vankeusrangaistukseen rikoksesta, jonka hän on **tehnyt ammattitoiminnassaan** ja sen perusteella voidaan epäillä, että ammatissa jatkaminen **vaarantaisi asiakasturvallisuutta**:

Valvira voi:

- rajoittaa **laillistetun** ammatinharjoittamisoikeutta tai poistaa sen **toistaiseksi**
- kieltää **nimikesuojattua** ammattihenkilöä käyttämästä ammattinimikettä **toistaiseksi**
- erittäin raskauttavissa tilanteissa oikeuksia voidaan rajoittaa **pysyvästi**

Väliaikaiset turvaamistoimenpiteet (23 §)

Koskevat 19 – 22 § :ssä säädettyjä asioita

- ammattitoiminnan asianmukaisuutta
- virheellistä menettelyä
- kykenemättömyyttä toimia ammatissa
- ammattitoiminnassa tehtyä rikosta

Valvira voi asiakasturvallisuuden vaatiessa

- väliaikaisesti rajoittaa tai kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattia
- väliaikaisesti kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä ammattinimikettä

Valvira voi antaa kirjallisen varoituksen,

jos ammattihenkilö on ammattitoiminnassaan menetellyt vastoin lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä taikka syyllistynyt tehtävässään muutoin virheellisyyteen tai laiminlyöntiin.

Valviran on hakemuksesta (26§)

- palautettava ammatinharjoittamisoikeus
- poistettava rajoitus
- palautettava ammattinimikkeen käyttöoikeus,
kun sen aiheuttanut syy on lakannut

Kuulutukset virallisessa lehdessä (29§)

Muutoksenhaku (30§)

Valvontalautakunnan antamasta päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen – muissa asioissa, kuten esim. rekisteröintiä koskevista päätöksestä tehdään oikaisuvaatimus Valviraan ja siitä voi valittaa edelleen hallinto-oikeuteen.

Valvira

Kiitos!